

Promijenjeno ponašanje - gubitak inhibicija

Informacije o demenciji za osobe u stambenom smještaju, njihove obitelji i njegovatelje

Osobe koje imaju demenciju često se ponašaju, razmišljaju i postupaju drugačije nego što su to ranije činile.

Promjene koje se dešavaju u mozgu, kod nekih osoba mogu uzrokovati gubitak ideje o tome što se smatra normalnim ponašanjem. Te se osobe mogu ponašati na način koji ih može posramiti u očima drugih ljudi ili se doima nepristojnim ili bezobzirnim.

Takvo ponašanje može uključivati nepristojne ili netaktične komentare, skidanje odjeće ili seksualno izražavanje na javnom mjestu, koje može biti uznemirujuće za druge osobe.

Takvo se ponašanje naziva **gubitkom inhibicija**.

Što uzrokuje gubitak inhibicija?

Nema jednostavnog odgovora. Osobe koje imaju demenciju često ne mogu objasniti što žele ili kako se osjećaju.

Mogu se osjećati uznemireno, neudobno ili bolesno i više ne kako si pomoći u takvim situacijama.

Ako se osoba s demencijom ponaša nepristojno ili bezobzirno, to je možda zbog toga što joj nešto predstavlja problem i kod toga joj je potrebna pomoć. Osoba na primjer može:

- imati bolove
- imati zatvor
- dehidrirati
- imati infekciju
- patiti od nuspojava koje su posljedica uzimanja određenih lijekova.

Takvo ponašanje također može biti i znak:

- frustracije, straha, depresije
- neprepoznavanja osoba oko sebe i nesvjesnosti tko su druge osobe
- zamjenjivanja vlastitog partnera s drugom osobom
- nošenja neudobne odjeće
- namjere bježanja iz bučne ili prenapučene sredine.

Skrb za osobu koja je izgubila inhibicije

- Budite mirni i pokušajte osobu umiriti.
- Ne uzimajte takvo ponašanje k srcu.
- Pokušajte saznati što je oboljelu osobu uznemirilo. Na primjer, ako se osoba skinula, možda mora u zahod ili joj je prevruće ili neudobno.
- Potražite rješenja koja se zasnivaju na prošlim životnim iskustvima oboljele osobe.
- Zajednički provodite zanimljive i osmišljene aktivnosti.
- Osigurajte oboljeloj osobi privatnost, kako bi joj pomogli zadržati osobni dignitet.
- Organizirajte češće posjete obitelji i prijatelja.
- Objasnite obitelji i prijateljima da oboljela osoba više nije u stanju kontrolirati svoje ponašanje.

Zajednički rad

Osobu koja boluje od demencije najbolje razumiju njena obitelj i prijatelji.

Skupa sa osobljem poradite na podjeli informacija. To će vam pomoći sastaviti individualni plan njege. Identifikacija uzroka koji mogu izazvati promijenjeno ponašanje može pomoći da se ono umanjí.

Porazgovarajte sa osobljem o najboljem planu njege kod demencije.

Pitanja koje možete postaviti osoblju

- Da li ste provjerili ako je u pitanju bol, bolest ili infekcija?
- Postoji li plan koji će osoblju pomoći u kontroliranju ponašanja koje uključuje gubitak inhibicija?
- Postoji li stručnjak za demenciju koji bi mogao biti uključen u plan njege?

Napomena: ove zdravstvene informacije sastavljene su isključivo u opće svrhe. Molimo vas, porazgovarajte s vašim liječnikom ili drugim zdravstvenim stručnjakom, kako biste potvrdili ako su one prikladne i za vas.

Ako želite primiti ovu publikaciju u pristupačnom formatu, pošaljite email na: acqiu@dhhs.vic.gov.au

Odobrila i izdala Vlada Viktorije - Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.

© Država Viktorija, Department of Health and Human Services, lipanj 2016. ISBN 978-0-7311-6808-8

Dostupno na: <https://www2.health.vic.gov.au/ageing-and-aged-care/residential-aged-care/safety-and-quality/participating-with-consumers>